

Bethesda a kegyelem kiöntésének háza (bét-esda)¹

1. ábra. Carl Heinrich Bloch (1834-1890), "Christ Healing the Sick at Bethesda," 1883, oil on canvas, 101 x 126 inches. Brigham Young University Museum of Art, purchased with funds provided by Jack R. and Mary Lois Wheatley.²

Tartalom

Egy, a János evangélista szemléletmódját értelmező bevezetés	3
Bethesda mint a Krisztus világ kezdetétől világ végéig gyűjtött gyülekezete	3
Krisztusban megérkezett hozzánk az Isten szombatja	4
János evangélista az üdvösséget és a Messiás Jézus országát elénk adja a szombat képével is.....	11
Jegyzetek	13

Köszöntés: „Annak okáért megvan a szombatja az Isten népének. Mert aki bement az ő nyugodalmaiba, az maga is megnyugodott cselekedeteitől, amiképpen Isten is a magáéitól, Igyekezzünk tehát bemenni abba a nyugodalomba, hogy valaki a hitetlenségnek ugyanazon példájába ne essék. Mert az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlasáig, és megítéli a gondolatokat és a szívnek indulatait.” Zsid 4:9-12.

Egy, a János evangélista szemléletmódját értelmező bevezetés

„Az őskori könyvet szutra-stílusban írták. A szutra szanszkrit szó, grammatikailag csaknem összefüggéstelen szavakból álló rövid mondat, csaknem rejtvény. Szógyökökből álló titkosírásnak is nevezhető. Az összefüggést az olvasónak kell megtalálnia. Az ilyen szutrában a feljegyző a szavakat úgy használja, mint a jelképeket. (...) A szutra-stílus abban az időben keletkezett, amikor a szájhagyomány még élt, de a hagyományt a Mester írott jelekkel is továbbadta.³ A szutra-stílus feloldása a kínai Ji kingben csaknem lépésről lépésre követhető. Az, ami most könyv, eredetileg nem volt egyéb, mint az egy hosszú és a két rövid (jang és jin) csontpálcikák nyolcas csoportjának hatvannégyszerű kombinációja. A csontpálcikáknak bizonyos összefüggéseikben más-más jelentésük volt. Hatszor egy hosszú volt a Teremtő princípium jelképe; hatszor két rövid volt a Befogadó.

A csontpálcikák jelzete képek és jelentések írásba való foglalása forradalmi tett volt (...).⁴ A képek értelmének írásban való feljegyzése szutra-stílusban készült.

A szutrában a szavak látszólagos összefüggéstelenségének olyan mágikus érintése van, mint amilyent a történeti emberiség a gnómában, a szentenciában óhajtott megvalósítani, – a legtöbb esetben igen kevés szerencsével. Mert a szutrához képest még a minden fölöslegestől megtisztított La Rochefoucauld-szentencia is fecsegés. A különbség ugyanis nem a formai jellegben van. Tömörségben, súlyban, komolyságban és erőben a szutránál többet írott nyelv adni nem tud. A szutra végső titka pedig az, hogy amit nyújt, az nem fogalom és nem kép, tehát sem az értelmi tudáshoz, sem a mítoszhoz semmi köze sincs. A szutra elemi metafizikai érintés, amely felébreszt. Ez az Élet Mesterének közvetlen (*felriasztó*) érintése.”⁵

A legtöbb esetben a szutra, akárhány szóból áll is, a teljes mondatnál egy szóval kevesebb. Ha a felriasztáshoz hat szó kell, csak ötöt mond ki. A hatodik a kulcs, amit vagy a Mester ad meg, vagy meg kell találni. Esetleg enélkül is érthető, de esetleg tévesen, esetleg az ellenkezője. Amíg a megértést a felébredés villanása nem kíséri, addig a szutrát az ember nem fejtette meg. Mert ez a villanás a primer.

A szutra legmélyebb tartalma mindig metafizikai és abszolút. A mitikus tartalom, a kép már másodrendű. Az ésszerű értelem pedig harmadrendű. Grammatikája pedig egyáltalában nincs. Néha úgy hangzik, mint a jóslat, néha mint a hallucináció. Püthia beszélt így, költők írtak így, istenek nyilatkoztak meg így.⁶

Bethesda mint a Krisztus világ kezdetétől világ végéig gyűjtött gyülekezete

Amint azt a múlt vasárnap is hallhattuk, János evangélista amikor szentírássá fogalmazta Jézus Krisztus evangéliumát a samáriai asszonnyal való találkozás történetében egyetlen tömör mondatba sűrített több mint 750 történelmi évet⁷, mely mondat az evangéliumban így szól:

„Mert a zsidók nem barátkoznak a samáriaiakkal.”⁸ János 4: 9.

Hasonlóképpen tesz mai igénkben is, amikor több mint 1200 évnyi történelmet sűrít egyetlen mondattá, amely ebben a történetben így szól:

„Jeruzsálemben a Juh-(kapu)nál van egy tó, amelyet héberül Beteszdának neveznek, és öt oszlopcsarnoka van.”⁹

A *Bethesda* a ház és a kifolyás, vagy kiöntés szavak egybeolvadása, ahol „az ܒܬܫܕܐ (esed) szó héberül kifolyást jelent. Az evangélista (...) káldeus (arámiul), az akkori köznyelvnek megfelelően *esda*-nak ejtette.”¹⁰ Lehetségesek más jelentések is, de a szövegösszefüggést és János evangélista stílusát és szemléletmódját is figyelve ez a változat áll a legközelebb a János evangéliuma egészének az üzenetéhez.

Ő azt is mondja, hogy mindez Jeruzsálemben a zsidóknak az egyik ünnepén történt. Látnunk kell, hogy szuverén Istenünk és Atyánk hely és idő, azaz tér - idő korlátok közé helyezi örök életet adó kegyelmének munkáját. Ez a tér-idő nem független tőled, sőt te magad vagy ez a téridő; nélküled nem is létezne, mert minden te érted van. „Jóska (...) úgy jött haza a (...) világháborúból, hogy elmondta, őt a lövészárkokban érte el az Isten szeretete, ott ragyogott fel neki Krisztus. Egy atyánkfia azzal fogadta beszámolóját:

- Te Jóska, érted tört ki a világháború!
- Miért is ne? Ézsaiás könyve ezt írja:
- Mivel kedves vagy az én szemeimben, becses vagy, és én szeretlek: embereket adok helyetted, és népeket a te életedért (Ézsaiás 43, 4).”¹¹

Ő választ tehát helyet és időt, ahol és amikor örökre megdicsőíti háromszor szent nevét! Pál ezt mondta:

„Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?” (Róm 8:32) „Mert minden ti értetek [van], hogy a kegyelem sokasodva sokak által a hálaadást bőségessé tegye az Isten dicsőségére.” 2Kor 4:15. „Mert minden a tiétek (1Kor 3, 21) (...) „Ti pedig Krisztusé, Krisztus pedig Istené.” 1Kor 3:23.

„Érted teremtette a csillagokat, ezt a roppant világot. Ha egyedül lennél, akkor is úgy tekintene rád, mint aki érted teremtett mindent. Érted történik minden a világon.”¹²

Azért forrong, fortyog, pezseg Európa és ez egész világ, mert az Úr maga kavargja azt fel egyetlen célból, hogy tér-időt készítek benne a maga számára, ahova Ő eljöjjön. Bárcsak ma, itt és most ezt a helyet és minket választana arra, hogy bennünket üdvözítve megdicsőüljön bennünk és általunk is! Nekünk kell az Úr tér-idő-jévé lennünk!

Minden számítást összevetve akkor és ott pünkösöd ünnepe lehetett. A váltság bekövetkeztével pünkösöd ünnepén öntötte ki Isten a Lelkét az Ő új szövetségének népre az anyaszentegyházra. Bethesda, a kiöntés háza tehát lehet akár a Szentlélekkel betelt Krisztus egyházának is az előképe, az a hely, ahol a szabad és szuverén Szentlélekisten fű és cselekszik.¹³ Bethesda ma is létező hely Jeruzsálemben, melyet a régészeti ásatások tártak fel. Két medencéje¹⁴ és öt oszlopcsarnoka volt.

Krisztusban megérkezett hozzánk az Isten szombatja

János evangélista a messiási jel-csodának nemcsak a helyét adja meg, hanem megtörténtének idejét is. A zsidóknak egy olyan ünnepén történt, ami szombati napra is esett.

A szombat megszentelésének parancsa értelmezhetetlen az Úr népével megkötött szövetsége nélkül, amit Mózes által emelt törvényerőre. Az Úr kinyilvánította, hogy a nyugalom napján népével együtt akar ünnepelni úgy a múlt időben, mint az időtlen örökkévalóságban, ami hamar és bizonyosan el fog jönni.

„A fejezet végén található utalás Mózes könyveire (5, 45 – 47) alapot ad arra a feltételezésre, hogy nem véletlenül történik említés az öt oszlopcsarnokról (Jn 5: 2), amelyben a betegek gyógyulást keresnek. A zsidók úgy hiszik, hogy Mózes öt könyvében, a Pentateuchusban >>örök életre<< lelnek. Jánosnál az öt oszlopcsarnok a Pentateukus jelképévé válik. Minthogy az ötös szám mélyebb jelentése kézenfekvőnek látszik, azt is valószínűnek kell tartanunk, hogy az evangélista a 38-as számot is azért említi (Jn 5, 5v.), mert szellemi valóságra akarja irányítani figyelmünket. A MTörv¹⁵ 2, 14 szerint a népnek, amely vétkezett, büntetésül harmincnyolc esztendőn keresztül kellett a pusztában tartózkodnia: >>Harmincnyolc év telt el azóta, hogy elindultunk...míg ki nem vezett a harcosok egész nemzedéke.<< A gyógyulást kereső beteg a büntetési idejének végén járó bűnös Izraelt szimbolizálja.”¹⁶ Egyetlen emberben ott van az Isten egész egyháza.

A történek bármilyen valószínűtlennek hangzik is, nem fikció és nem kitaláció. Valóságos a beteg ember és valóságos az ő gyógyítója. Ahogyan a hely valóságos ugyanúgy a tó általi csodálatos gyógyulások is igazak és természetesen a Krisztus által itt, ezen a helyen tett csoda-jele is megtörtént.

Látnunk kell, hogy a Messiás színrelépése előtt Jeruzsálemben Isten fenntartott magának egy helyet, ahol akarata és tetszése teljes szabadsága szerint jelét adta annak, hogy Ő nem hagyta el a népét. Mert amikor nem voltak már próféták, ha csak az egyetlen próféta, aki a Názáreti Jézus, kinek munkássága éppen elkezdődött. Nem volt tehát próféta, mert Keresztelő Jánost Heródes lefejeztette és a főpapi hatalmasságok keze között a mózesi kultusz is a hasznavehetetlenségig megromlott. Néhány évvel később István vértanú története kapcsán (ApCsel 6-7) olvasunk arról, hogy mennyire megüresedett ez az istentisztelet. Mikor István szóvá merte tenni, hogy üres és haszontalan az a sok szertartás¹⁷, a mózesi istentisztelet, akkor azok, akik védelmezték az uralkodó vallási rendet és törvényt, a megromlott és idejemúlt istentiszteletet, Istvánt halára ítélték és azonnal ki is végezték; nyilvánosan kövezték meg az utcán, azaz meglincselték.

A történeti háttérnek ilyen ismeretében, amikor az Isten vallásos népe haszontalanná lett Isten akkor jelezte ott Jeruzsálemben, hogy mindenektől függetlenül ő jelen van és cselekszik. Bethesdában akkor ezt valamelyik angyala és jelentéktelen, - hajdanán talán juh-nyáj itató, vagy fürdető - tó felhasználásával cselekedte, azaz hogy változtatta némelyek halálba vezető betegségét igaz életté.

Általános vélekedéssé lett a csodával felérő gyógyuláshoz kapcsolt megbocsátás, ha úgy tetszik az Isten kegyelmének kiöntése, vagy kifolyása. Aki tehát meggyógyult tudta, hogy Isten megkegyelmezett neki, Isten megbocsátotta a bűneit ezért gyógyulhatott meg. A gyógyulás tehát és a megbocsátás egy csomagban volt.

Bethesda a kegyelem kiöntésének háza avagy a csodát közvetítő öt tornácos tó, mint a mindenkor ember Isten előtti állapota

Bethesda ebben az értelemben volt a kegyelem kiöntésének háza. „Kegyelem annyi mint szeretet, úgy is fordítják újabban (...).”¹⁸ „Mert nagy az Ő szeretet irántunk, az Úr hűsége örökké tart”¹⁹ – olvassuk a Zsolt 117: 2 versében. A „nagy” jelzőre „Itt az a kifejezés van, hogy *gavar* גָּבַר (gáḇar). Gyerekkoromban nagyon beszédhibás voltam, mindig összebotlott a nyelvem az „R” és „L” hangok kiejtésénél. Nálam a *gavallér* szó „gavarrél”-ként hangzott.

Akkor még Jézusról mit sem tudtam én²⁰, most viszont tudom, hogy Ő az egyetlen גַּבָּר (gavar), azaz, hogy „GAVARRÉL”! Ő az Isten irántunk való szeretete, ami „azt jelenti, hogy a szeretet maga fölé helyezi azt, aki nem szeretetre méltó. Kibírjuk? (...) Ez az Isten szeretete! Mikor még bűnösök voltunk, Krisztus értünk meghalt (...) maga fölé helyezett.”²¹

Annak a tónak az aktív jelenléte kőkemény kegyetlen igazságot prédikált. Leleplezi a szertartásos vallásosságunk és amúgy a teljes emberi életünk (conditio humana²²) hiábavaló voltát, amit csak az nem hall és lát, amit csak az nem vesz tudomásul, aki ezt tudatosan így is akarja, hogy se ne lásson se ne halljon, se ne értsen. Ugyanis akkor és ott Isten a teljes papság közvetítő tevékenysége nélkül, közvetlenül egy angyal és valami felkavarodó víz által adott gyógyult életet némelyeknek, vagy sokaknak. Nem kellett semmilyen emberi közvetítő! De nemcsak az előkelő papság bizonyult hiábavalónak, hanem mindenki, egyenként és közösségileg egyaránt, tehát a mindenkori ember úgy, amint van. Tudatosuljon hát bennünk egyenként és közösségileg is, hogy mi vagyunk, vagy én vagyok az a harmincnyolc éve beteg ember, aki oda van kötve a betegágyához, a tehetetlen és haszontalan állapotához.

Tudjuk-e így látni önmagunkat és így megállni Isten előtt, mint akiknek semmink nincs, mint akiknek üres a keze és mindenben Ő reá vagyunk szorulva? Teljesen Reá vagyunk utalva! Nincs kivétel, „nincs engedmény – nem mondhatom, hogy >>hát, sok hiábavaló szolgálat volt az életemben, de egy-kettő azért mégis csak ért valamit. << Nem, ez nem igaz! Csakis akkor állhatok az én Uram elébe, a Mindeneket látó tekintete elé, ha totálissá vált bennem a hiábavaló (állapotom mint hús-vér valóság). Tudunk-e így állni, semmi nélkül, üres kézzel? Tudjuk-e azt mondani, hogy >>mindegy, hogy mikor (tértem) meg, (milyen keresztyén múlt van mögöttem), mi a (kivívott érdemünk, hírnevünk és) nevünk, milyen szolgálatban vagyunk, Urunk, teljesen üres a kezünk, semmink sincs? << (...) Áldott legyen érte az Isten, hogy ha egészen hiábavaló állapotban állunk eléje, (akkor) Ő azt mondja: nem hiábavaló! Bárcsak elfogadnánk ezt az ítéletet!”²³ Egyedül Krisztusban nem hiábavaló az életünk! Az Úr jobbján keresztre feszített lator elfogadta az Isten ítéletét, azt, hogy ő a bűneiért, a hiába való élete és tettei miatt jutott arra a sorsra, és mikor ezt Isten kezéből elfogadta és megvallotta Krisztusnak, akkor még azon a napon bement Jézussal a mennyei paradicsomba.²⁴ Jézus kimondta az ő élete felett, hogy *nem hiábavaló*, vállalom őt Isten és az ő angyalai előtt, az ő drága áron megváltott életét. Ez a mi lehetőségünk is, ami nekünk is adatott, hogyha valóban a Szent Isten előtt állunk.

Az Igében hangsúlyos, hogy sokféle gyógyíthatatlan betegségben szenvedő embertömeg tolongott ott minden nap, de egészséges egyetlen egy sem. Csak olyanok feküdtek a tó oszlopcsarnokos tornácaiban, akik ahhoz a harmincnyolc éve magatehetetlen és hasznavehetetlen ember állapotához hasonló helyzetben volt. Ott csak olyanoknak volt esélyük, akik nap mint nap arra ébredtek, majd pedig arra szenderültek kínzó álomba, hogy létem és életem ma is maga a hiábavalóság volt. Ez egy szörnyű állapot, minden nap hordozni ezt a keresztet. Mit lehet tenni ezzel a kínozva gyötrő kereszttel? Hát odamenni, ahol Isten a lehető legszemélyre szabottabban cselekszik, a kegyelem kiöntésének helyére, vagy házába, ahol látható, ahol hallható az Istennek cselekedete, az a kegyelem, amit pazarlóan öntött ki reánk is! A kegyelem kiöntésének házába kell mennünk, ugyanis, ha lefordítjuk ezt az arámi szót, hogy Bethesda, akkor ez magyarul azt jelenti, hogy a kiöntés háza. Hol van ez a ház? Hol van ez a hely? Van-e egyáltalán ilyen hely? Igen, létezik a kegyelem kiöntésének háza, és ez a Krisztus gyülekezete.

Lássuk meg azt is, hogy Krisztus ezt a harmincnyolc éve már beteg embert nem a felkavarodó víz mellett tolongó tömegben szólította meg, hanem valahol az események látóterében ugyan de mégis a peremen, egyfajta csendben és magányban. Ő tehát a középre az

első helyre nyomulók közt az utolsó előtti helyet foglalta el. Miért? Azért mert a legutolsó hely már foglalt volt, az Isten egyszülött Fia, a Messiás Jézus foglalta el azt! Mintha Jézus tanítás visszhangzott volna benne, amikor így szólt:

„Mikor valaki lakodalomba hív, ne ülj a fő helyre; mert netalán náladnál nagyobb tiszteletben álló embert is hívott meg az, és eljövén az, aki mind téged, mind azt meghívta, ezt mondja majd neked: Engedd ennek a helyet! És akkor szégyennel az utolsó helyre fogsz ülni. Hanem mikor meghívnak, menj el és ülj le az utolsó helyre; hogy mikor eljő az, aki téged meghívott, ezt mondja neked: Barátom ülj feljebb! Akkor neked dicsőséged lesz azok előtt, akik veled együtt ülnek.” Luk 14:8-10.

„Miért mondta Jézus, hogy ülj az utolsó helyre? Azért, mert már ő ült előbb oda. (...) Amikor (...) elfogadod az utolsó helyet, azt látod, hogy Ő már ott van. Azért ültet oda, hogy maga mellé vegyen. A menyegzőben az utolsó helyen is menyegző van, mert nem a hely, hanem a vőlegény jelenléte teszi a menyegzőt!”²⁵

Különös ház volt ez a hely, ahol különféle betegségek nyomorították, csonkították és fosztották meg az embert az emberségétől, tették nem emberivé az embert. Bethesda az emberségét elveszített hiábavaló emberiség leképződménye. Mert most ha képzeletben arra a helyre megyünk valószínű, hogy nem lesz kedves szemünknek az, amit látunk. Ezen felül a testileg-lelkileg megbetegedtek egymással versenyezve, egymást félrelökve, egymást maguk mögé utasítva nyomultak az éppen felkavarodó vízbe belemerülni. Hol van ebben az éltre-halára menő küzdelemben a kegyelem, az irgalom, hát még az ember szellemi, Isten-arcú dimenziója? Hát ezt az embert teremtette Isten a maga képére és hasonlatosságára? Így kell viselkednie az Isten arcát visszatükröző embernek?

Gondoljuk el!

Mit tegyen az ember, ha egész nap azt tapasztalja, hogy egy gyékényágyon a *halál testének*²⁶ húsfala közé zárt foglya, és az őt körülvevő világ, kívül is és belül is ugyancsak halál, az élet pedig leszűkült egy $40 \times 50 = 2000 \text{ m}^2$, vagy egy $48 \times 62 = 2976 \text{ m}^2$ felszínmagyságú víz²⁷ felületére, és egy olyan esélytelen küzdelemre, amikor embertelenül, aki csak teheti maga mögé utasít? Hát ez a kegyelem kiöntésének a háza? Mit tehet benne az ember? Nincs jobb válasz. Ott akar lenni, ahol az Úr csodája megtörténik, megnyilvánul és látni akarja azt, szemtanúja akar lenni az Úr tevékenységének még akkor is, ha ezt mások életében látja. Még az is jobb annál, mintha csupán haszontalan és hiábavalóvá lett önmagát fürkészné. Mert ha azt látja, hogy mással megtette, akkor feltámad benne is a reménység, hogy kiömlik ő reá is a kegyelem.

Másfelől viszont tudnia kell minden embernek, hogy van Istennek nem hiábavaló országa, ahol az élet diadalmaskodik minden bűn, átok és halál felett, de azt az országot nem mi irányítjuk, nem mi rendelkezünk vele, hanem csakis az Úr; sőt ez a nem hiábavaló élet Krisztusban jött el közénk! Isten egyszülött Fiát adta, hogy benne mutassa meg irántunk való szeretetét. Isten szeretete, az Ő kiöntött kegyeleme: Jézus Krisztus! Benne láthatjuk, tapasztalhatjuk, foghatjuk fel Isten irántunk való szerelmét.

Istennek nincs más szeretete és kegyelme, hanem csak egyedül Krisztus. Ő nem azért jött, hogy bármi szeretni valót találjon bennünk, mert bennünk nincs semmi szeretnivaló, hanem azért adta önmagát, hogy ő bennünk lakozva Ő maga legyen az egyetlen szeretnivaló. Pontosan ezt cselekszi az Úr az Ő Igéje és Szentlelke által. „Ez a konkrétuma a váltságnak, így szeret az Isten.”²⁸ Ez harcos, katonai, bajtársias tett. „Isten megharcolta azt, hogy bennünket szeressen.”²⁹ „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért” – mondja az Úr. (Ján 15:13)

A létünk, életünk és a „szolgálatunk (csak) akkor nem hiábavaló, ha Őt szeretem a másokban. Ha Őt szeretem a nem szeretni méltó közösségben”, embertársamban. Csak akkor tudok megmaradni, ha Őt szeretem az egyházban, a barátban, az ellenségben, bárkiben! Csak ha Őt szeretem önmagamban is. Másképpen nem megy.”³⁰ Másképpen a legkülönbek is kiégnek, és a legkülönbek alatt az Illés nagyságú Isten emberét³¹, és a megfáradt ember Fiát³² értem, édesanyákat és édesapákat, férjeket és feleségeket, lelkipásztorokat, tanítókat, felelősség terhét hordozó vezetőket. Nehogy azt merjük gondolni, hogy ettől a kiégéstől és megfáradástól mentesek volnánk, hogy velünk ez nem történhet meg! Bizony megtörténhet! Ami pedig mindennél rosszabb, hogy vannak, akik káromolják és gyalázzák az Isten előtt felelősséget cipelő³³ embereket, akiket Isten felelősségre von.³⁴ Hát jó van ez így? Kiáltunk egymásért Krisztushoz, hogy megtartassunk és el ne vesszünk!³⁵ Egyedül csak Ő tud életet adni, senki más!

Fontos észrevétel!

Jó figyeljünk oda, mert egy valakinek áll jogában kimondani felettünk a *hiábavaló* és *nem hiábavaló* ítéletet, aki a keresztfán fölének emeltetett. Legyen tanúság számunkra, hogy amikor az ördögtől megszállott lincselésre kiéhezett csöcselék ordította azt, hogy „töröld el a föld színéről az ilyent, mert nem illik néki élnie”³⁶, akkor az Úr Pál mellé állt és ezt mondta:

- „Eredj el, mert én téged messze küldelek a pogányok közé” (ApCsel 22: 21).

Amikor viszont maga Pál vélte úgy önmagáról, hogy ő mindenek fölött áll és öldökléstől lihegve üldözte az Úr anyaszentegyházát, az Isten szerepébe tetszelegve ölt és elevenített, halálra ítelt és megkegyelmezett, akkor maga az Úr állt az útjába ő pedig, holtan rogyott a porba magas lováról úgy, hogy vak magatehetetlenként vezették be őt Damaszkuszba (ApCsel 9: 1 – 8; 22: 3 - 11). Egyedül az Úr öl és elevenít, senki ne vegye ki a kezéből ezt!³⁷

Akkor és ott Jeruzsálemben az „Isten saját (személyes) műve volt a betegek meggyógyítása” – mondja Kálvin, és ez most is így van. Isten személyesen cselekszik. „Isten tetszése szerint szabadon bánik az emberekkel, és műveinek hatását magának tartja fenn.”³⁸ Szuverén Istenként hely és idő, azaz tér - idő korlátok közé helyezi örök üdvösséget adó kegyelmének munkáját. A legtökéletesebben ezt az emberi testet öltött egyszülött Fiában, Jézus Krisztusban cselekedte meg. Ő azt akarja, hogy nálad lakjon³⁹ és benned is szabadon cselekedhessen. Azt akarja, hogy minden ember üdvözljön. Te akarod-e ezt?

Ő, aki egyetlen szavával világot teremt egyszerre mindenkit meggyógyíthatna, de eme örök életre munkálkodó kegyelmének és azt jelző csodáinak céljuk és mértékük is van,⁴⁰ helyük és idejük van. Nagy iskola és nehéz lecke az, amit Pál így fogalmazott meg:

„Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette. Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig. Nemcsak [ez] pedig, hanem maguk a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását. Mert reménységben tartattunk meg; a reménység pedig, ha láttatik, nem reménység; mert amit lát valaki, miért reményli is [azt]? Ha pedig, amit nem látunk, azt reméljük, békességes türéssel várjuk. Hasonlatosképpen pedig a Lélek is segítségére van a mi erőtelenségünknek. Mert azt, amit kérnünk kell, amint kellene, nem tudjuk; de maga a Lélek esedezik mi értünk kimondhatatlan fohászkodásokkal. Róma 8: 20 - 26

Annak okáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könnyörülő Istené. Mert azt mondja az írás a fáraónak, hogy: Azért támasztottalak téged, hogy

megmutassam benned az én hatalmam, és hogy hirdessék az én nevemet az egész földön. Annak okáért akin akar könyörül, akit pedig akar, megkeményít. Mondod azért nekem: Miért fedd hát [engem]? [Hiszen] az ő akaratának kicsoda áll ellene? Sőt inkább kicsoda vagy te óh ember, hogy versengsz az Istennel? Avagy mondja-e a készítmény a készítőnek: Miért csináltál engem így? Avagy nincsen-e a fazekasnak hatalma az agyagon, hogy ugyanazon gyuradékból némely edényt tisztességre, némelyt pedig becstelenségre csináljon? Ha pedig az Isten az ő haragját megmutatni és hatalmát megismertetni kívánván, nagy békességes tűréssel elszenvet a harag edényeit, melyek veszedelemre készítették, és hogy megismertesse az ő dicsőségének gazdagságát az irgalom edényein, melyeket eleve elkészített a dicsőségre, [mit szólhatsz ellene]?” Róm 9:16-23.

Halld jól!

„Azért támasztottalak téged, hogy megmutassam benned az én hatalmam, és hogy hirdessék az én nevemet az egész földön.” Róm 9:17.

Csak a fáraóval kapcsolatosan mondta ezt az Isten? Nem. Ez Mózesre is igaz volt! Később szinte hajálpontosan ezt mondja Saulusnak is, akit Pál apostollá tett kegyelmének Igéje.

- „A mi atyáinknak Istene választott téged, hogy megismerd az ő akaratát, és meglásd amaz Igazat, és szót hallj az ő szájából. Mert leszel neki tanúbizonysága minden embernél azok felől, amiket láttál és hallottál.” Apcs 22:14-15.
- „De mikor az Istennek tetszett, ki elválasztott engem az én anyám méhétől fogva és elhívott az ő kegyelme által, hogy kijelentse az ő Fiát én bennem, hogy hirdessem őt a pogányok között: azonnal nem tanácskoztam testtel és vérrel (...)” Gal 1:15-16.

Nincs senki a világon, aki valamilyen más célból született volna embernek, mint az, hogy Isten megmutassa benne hatalmát és dicsőségét. Tetszik vagy sem, pontosan ez történik tebenned is! Mivel köszöntöttem a gyülekezetet? Ezt hallottuk:

„Mert az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megosztásáig, és megítéli a gondolatokat és a szívnek indulatait.” Zsid 4:11-12.

A csontvelőben képződik a vérünk. Ott van a vérsejtjeinknek a forrás és azt mondja az Ige, hogy Isten Szava egész odáig elhatol, a vérünk, a sejtünk képződésének a forrásáig. Nem fogjuk fel, hogy micsoda hatalma van az Igének. Azért gyógyulhat meg az, aki béna, aki vak, aki sánta, aki halára van ítélve, mert az Isten teremő szava olyan mélységekre jut bennünk, ahova semmi más és életre hív, életre szólít, méghozzá a nevünkön, személyesen! A négy napja halott Lázárnak szólt az Úr és az, aki rothadott a koporsójában fölkel és kijött a sírból. Ezt több száz ember látta és megtudták a főpapok is, aki eldöntik, hogy aki ezt a hatalmat képes ezen a földön megmutatni, meg kell halnia. Ez volt az utolsó csepp a pohárban, hogy Jézus halálra ítélték.

Testvéreim az Úr Igéje most is élő és ható. Most is pontosan így cselekszik. Személyesen szólít meg és hív ki a halálból. Örök hűsége⁴¹ cselekszi ezt! Örök hűség, mit jelent ez? „Azt, hogy az Isten szeretet nem olyan, mint a változó Hold (...). Ez a hűség, אֱמֶת (’emet), igazságnak is fordítható, és innen jön az >>Ámen<< is, ez a folyamatos hűség bizonyosság. Egyszer azt mondta rád az Isten Jézusban, hogy >>Ámen<<, és ezt az >>Ámen<<-t Ő vissza nem vonja, az Ő hűsége megmarad mindörökké. Amikor azt mondta rám, hogy >>Ámen<<, akkor a Fiát mondta. Az >>Ámen<<: Jézus, ahogy a Jelenések könyvében olvassuk: >>Ezt

mondja az Ámen, a hű és igaz bizonyság, az Isten teremtésének kezdete<< (Jel 3, 14)”⁴² Amikor tehát azt mondjuk az igehirdetés, a prédikáció, vagy az imádság végén, hogy „Ámen”, akkor nemcsak Krisztus Urunkat mondjuk, nemcsak a Jézus nevét mondjuk, hanem Ő vele együtt, egy hangként, egy szívként, egy lélekként, Ő vele egy testként⁴³ a teremtő Atya Isten által Krisztusban akart önmagunkat is mondjuk! Akarom-e önmagamot így Jézus Krisztussal együtt kimondani? Én akarom!

A fáraó elutasította ezt a hívást, nem egyezett bele, nem akart Krisztussal együtt „Ámen”-t mondani és ő elveszett; a Pállá lett Saul viszont ÁMEN-t mondott az Úrnak, aki megdicsőíttetett általa és nagy dicsőséget örökölt a mennyekben.

Jogos a kérdés: - Mit szólhatok az Isten hívása ellen, illetve mit szólhatok mellette a saját érdekembe?

A mi Urunk Jézus Krisztus mindenben megkísértetett, de ő mindvégig ellene állt az ördögnek! Ő így kiáltott, esedezett és könyörgött *erős kiáltásokkal*⁴⁴ és kimondhatatlan fohászokká alakultak:

Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet! (Jn 12: 28) Atyám, eljött az óra; dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a te Fiad is dicsőítsen téged;⁴⁵ (...) Én dicsőítettelek téged e földön: elvégeztem a munkát, amelyet reám bízál, hogy végezzem azt. És most te dicsőíts meg engem, Atyám, te magadnál azzal a dicsőséggel, amellyel bírtam te nálad a világ létele előtt.⁴⁶ És én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, őnekik adtam, hogy egyek legyenek, amiképpen mi egy vagyunk: Én ő bennük, és te én bennem: hogy tökéletesen eggyé legyenek, és hogy megismerje a világ, hogy te küldtél engem, és szeretted őket, amiként engem szeretted. Atyám, akiket nekem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is én velem legyenek; hogy megláthassák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál: mert szeretted engem e világ alapjának felvettete előtt.” Jn 17: 22 – 24.

Krisztus Urunk, Isten egyszülött Fia így mondott együtt a mennyei Atyával „Ámen”-t. Ez a Szentháromság egy örök igaz Isten tetszése és akarata, amikor hallanod kell az Úr személyesen neked címzett kérdését:

- „Akarsz-e meggyógyulni (János 5: 6)? Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?”⁴⁷

Erre a személyesen feltett kérdésre mindenki csak saját maga tud megválaszolni. Pünkösdkor a Péter prédikációját meghalló férfiak a szívükben bűnbánatra jutva ezt kérdezték az Úrtól:

- „Mit cselekedjünk, atyámfiak, férfiak? Péter pedig monda nekik:
- Térjete meg és keresztelkedjete meg mindnyájan a Jézus Krisztusnak nevében a bűnöknek bocsánatára; és veszitek a Szent Lélek ajándékát. Mert nektek lett az ígélet és a ti gyermekeiteknek, és mindazoknak, kik messze vannak, valakit csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk.” (Apcs 2:37-39) Mondjunk hát Jézus Krisztussal együtt „Ámen”-t.

Ha szülőként, barátként, testvérként közbenjárunk Istennél a szeretteink érdekében, akkor a legkevesebb és a legtöbb az, hogy Urunk Jézussal együtt azért könyörögjünk, esedezzünk és kiáltsunk, hogy adja meg nekünk a bűnbánat és megtérés ajándékát, formáljon bennünket az Isten az Ő dicsősége edényeivé, töltsön be szentlelkével, azaz valósuljon meg Istennek ez az öröktől fogva való szent, üdvös és dicsőséges akarata.

Amikor ezt halljuk emlékezzünk meg az Úr Jézus ígétéről, aki az igaz bírói ítéletről szóló példázatában azt mondta, hogy Isten a kárhozottot és a poklot nem embernek, hanem azt csakis az ördögnek készítette.⁴⁸

János evangélista az üdvösséget és a Messiás Jézus országát élénk adja a szombat képével is.

Másként kifejezve az Úr szavára meggyógyult ember megszabadult a terheitől, maga az Úr vette le róla azokat, ahogy Izrael a szombat megszentelésekor nyugalomba helyezte még a saját haszon jószágát is, megszabadítva azokat minden tehertől. Akkor és ott a szombat, a nyugalom abban lett nyilvánvalóvá, hogy láthatóvá kellett válnia annak, hogy szabad minden tehertől és megkötöttségtől. Ezért kötöttek bele a szombatot betű szerint alkalmazó zsidók abba, hogy a meggyógyult a gyékényágyát viszi a háza alatt. A meggyógyult szemszögéből viszont éppen az volt a nyugalom láthatóvá tételének külső jele, hogy gyógyultan most már ő vitte az ágyát, nem pedig fordítva, amikor az ágyon betegen fekvő más vitte őt ágyastól. A gyógyultan ágyát vivő ember tehát az aktívan cselekvő embert szimbolizálja, aki bemenve az Úr nyugalmába boldogan és cselekvően ünnepel, látványosan és nyilvánosan, sőt szabadon engedelmeskedik az Úrnak. Az Úr parancsára láthatóvá teszi azt, hogy Isten fölé emelte őt minden nyomorúságának, hatalmat kapott halálban sorvadó állapota felett; nem kiszolgáltatott sorsa ágyában fekszik magatehetetlenül, hanem ő viszi a kezében az ágyát, aminek előtte hozzá láncolt foglya volt.

Az Úr nyugalmában való eme ágyat vivő járás egyben a halál legyőzésének is a jelképe, ami elválaszthatatlan a kegyelemtől és a bűnbocsánattól. Aki tehát Krisztustól a legfőbb Bírótól bűnbocsánatot és kegyelmet kapott egyben örök életet is kapott. Az pedig, hogy felkel az ember és jár nem egyéb, mint az a valóság és igazság, hogy Jézus Krisztusban elkezdődött az örök üdvösség, hiszen a szavára a halottak kijönnek a koporsóikból és az Úr nyugalmában járnak. Aki teljes szívvel bízik az Úr Jézus Krisztusban, mint egy ajtón⁴⁹ bemegy az örök üdvösség legelőjére, ahol szabadon jár, füves mezőt és csendes vizet talál⁵⁰, bővelkedik⁵¹ és senki és semmi, még maga a halál⁵² sem ragadhatja ki soha a Jó pásztor Krisztus kezéből.⁵³

Nem kevesebbet kérdez tehát ma tőlem az Úr, hanem pontosan azt, hogy akarok-e magatehetetlenségem halálából feltámadni az örök üdvösségre? Akarom-e, hogy Krisztus megdicsőítse az Istent énbennem? Krisztus Jézus eme kérdésére csak egyértelmű „AKAROM, vagy IGEN” válaszom lehet, minden más magyarázkodás bűn, tagadás, hazug állítás, hitetlenség és halál.

Így szól az Úr:

„Bizonyosságul hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot: válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod; Hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, és hogy hallgass az ő szavára, és ragaszkodjál hozzá; mert ő a te életed és a te életednek hosszúsága; hogy lakozzál azon a földön, amely felől megesküdt az Úr (...).” 5Móz 30:19-20. Ámen.

Jegyzetek

- ¹ Benedikt Schwank: János Agapé Szeged 2001. oldal 206.
- ² BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY Museum of Art. <https://moa.byu.edu/past-exhibitions-archive/past-exhibitions-2001/carl-bloch-chirst-healing-the-sick-at-bethesda/>
- ³ HAMVAS BÉLA: Scientia sacra 1. rész. Szerkesztette Dúl Antal. Kiadja a MEDIO Kiadói KFT 2000 Szentendre. oldal 74.
- ⁴ HAMVAS BÉLA: Scientia sacra 1. rész. Szerkesztette Dúl Antal. Kiadja a MEDIO Kiadói KFT 2000 Szentendre. oldal 75.
- ⁵ HAMVAS BÉLA: Scientia sacra 1. rész. Szerkesztette Dúl Antal. Kiadja a MEDIO Kiadói KFT 2000 Szentendre. oldal 76.
- ⁶ HAMVAS BÉLA: Scientia sacra 1. rész. Szerkesztette Dúl Antal. Kiadja a MEDIO Kiadói KFT 2000 Szentendre. oldal 77.
- ⁷ Faust Gyula: A samáriai találkozás – avagy konkoly közt érlelődik az aratásra kész búza In. Dunántúli Református Igehirdető 2019. február 18., hétfő. <http://szoszsek.blogspot.com/>
- ⁸ γάρ συγχράομαι Ἰουδαίος, Σαμαρίτης (gar szüghkraomai Iudaios Szamaritész)
- ⁹ Jn 5: 2.
- ¹⁰ Kálvin János: János evangéliuma magyarázata I. Kiadja a MRE Kálvin János Kiadója Budapest, 2011. oldal 146.
- ¹¹ Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 90.
- ¹² Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 90.
- ¹³ A szél fú, ahová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod honnan jó és hová megy: így van mindenki, aki Lélektől született. Ján 3:8
- ¹⁴ Vö. Benedikt Schwank: János Agapé Szeged 2001. oldal 206-207.
- ¹⁵ „Az idő pedig, amelyet eljáránk Kádes-Barneától, míg általmenénk a Záred patakán, *harmincnyolc esztendő*, amely alatt kiveszett a hadra való férfiak egész nemzetsége a táborból, amint megesküdt vala az Úr nekik. E felett az Úrnak keze is vala ő rajtuk, hogy elveszítse őket a táborból az ő kipusztulásukig. És lőn, hogy amint a hadakozó férfiak mind elpusztulának, kihalván a nép közül. [Így] szóla az Úr nekem, mondván: Ma te általmégy a Moáb határán Ar felé (...).” 5Móz 2:14-18
- ¹⁶ Benedikt Schwank: János Agapé Szeged 2001. oldal 208.
- ¹⁷ És állatának hamis tanúkat, kik mondanak: Ez az ember nem szűnik meg káromló beszédeket szólni e szent hely ellen és a törvény ellen: Mert hallottuk, amint azt mondá, hogy az a názáreti Jézus ezt a helyet elrontja, és megváltoztatja a cerimóniákat, melyeket adott nekünk Mózes. Apcs 6:13-14; Felőled pedig azt hallották, hogy te mindazokat a zsidókat, akik a pogányok között vannak, a Mózesből való elszakadásra tanítod, azt mondva, hogy ne metéljék körül fiaikat, és ne tartsák meg a zsidó szokásokat. ApCsel 21: 21; Izraelita férfiak, segítsetek! Ez az az ember, aki e nép ellen, a törvény ellen és e hely ellen tanít mindenkit mindenütt. ApCsel 22: 28.
- ¹⁸ Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 81.
- ¹⁹ Biblia. Kiadja a Magyar Bibliatársulat megbízásából a MRE Kálvin János Kiadója Budapest 2017. oldal 663.
- ²⁰ Vö.: Gerhard Pál (1607-1676) „Itt állok jászolod felett kezdetű ének 2. vers. In: Énekes könyv magyar reformátusok használatára. A MRE Kiadása Budapest 1990. oldal 400.
- ²¹ Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 82.
- ²² **Az emberi állapot** „az emberi lét lényegét, kulcsfontosságú eseményeit és olyan helyzeteit jelenti, mint a születés, a növekedés, az érzelmek, a törekvések, a konfliktusok és a halálozás”. Ez egy nagyon tág téma, amelyet sok szempontból, és különösen a vallás, a filozófia, a történelem, a művészet, az irodalom, az antropológia, a pszichológia és a biológia kérdéseiről vizsgálunk és elemezzünk. https://en.wikipedia.org/wiki/Human_condition
- ²³ Visky Ferenc: Méz a sziklából. Koinónia Kolozsvár 2003. oldal 76-77.
- ²⁴ És monda neki Jézus: Bizony mondom neked: Ma velem leszel a paradicsomban. Luk 23:43
- ²⁵ Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 101.
- ²⁶ Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből? Róm 7:24
- ²⁷ Vö. Bolyki János: „Igaz tanúvallomás kommentár a János evangéliumához. Osiris Kiadó Budapest, 2001 oldal 155.
- ²⁸ Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 82.
- ²⁹ Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 82.
- ³⁰ Visky Ferenc: Méz a sziklából. Koinónia Kolozsvár 2003. oldal 78.
- ³¹ Ő pedig elméne a pusztába egy napi járó földre, és elmenvén leüle egy fenyőfa alá, és könyörgött, hogy [hadd] haljon meg, és monda: Elég! Most óh Uram, vedd el az én lelkemet; mert nem vagyok jobb az én atyáimnál! 1Kir 19:4

³² Jézus pedig felelvén, monda: Óh hitetlen és elfajult nemzetség! vajon meddig leszek veletek? vajon meddig szenvedlek titeket? Máté 17:17; Márk 9:19.

³³ Apc 20:28.

³⁴ Engedelmeskedjete elöljáróitoknak és fogadjatok szót, mert ők vigyáznak lelkeitekre, mint számadók; hogy ezt örömmel műveljék és nem bánkódva, mert ez nektek nem használ. Zsid 13:17.

³⁵ Intelek azért mindenek előtt, hogy tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberekért, Királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel. Mert ez jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, Aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson. 1Tim 2:1-4

³⁶ ApCsel 22: 22

³⁷ Most lássátok meg, hogy én vagyok, és nincs Isten kívülem! Én ölk és elevenítek, én sebesítek és én gyógyítok, és nincs, aki kezemből megszabadítson. 5Móz 32:39; Az Úr öl és elevenít,; Sírba visz és visszahoz. 1Sám 2:6

³⁸ Kálvin János: János evangéliuma magyarázata I. Kiadja a MRE Kálvin János Kiadója Budapest, 2011. oldal 148.

³⁹ Felele Jézus és monda neki: Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédemet: és az én Atyám szereti azt, és ahhoz megyünk, és annál lakozunk. Ján 14:23

⁴⁰ Kálvin János: János evangéliuma magyarázata I. Kiadja a MRE Kálvin János Kiadója Budapest, 2011. oldal 148.

⁴¹ Mert nagy a kegyelmessége irántunk, és az ÚR igazsága (=hűsége) örökké megmarad. Zsolt 117: 2.

⁴² Visky Ferenc: Nagyobb van itt. Koinónia Kolozsvár 2018. oldal 83.

⁴³ „Annak okáért elhagyja az ember atyját és anyját, és ragaszkodik az ő feleségéhez; és lesznek ketten egy testté. Felette nagy titok ez: de én a Krisztusról és az egyházról szólok.” Ef 5:31-32.

⁴⁴ „Ki az ő testének napjaiban könyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani őt a halálból, és meghallgattatott az ő istenfélelméért, Ámbár Fiú, megtanulta azokból, amiket szenvedett, az engedelmisséget; És tökéletességre jutván, örök üdvösség szerzője lett mindazokra nézve, akik neki engedelmeskednek (...).”Zsid 5:7-9

⁴⁵ Ján 17, 1

⁴⁶ Ján 17:4-5

⁴⁷ Mk 10: 51; Luk 18:41

⁴⁸ Akkor szól majd az ő bal keze felől állókhöz is: Távozzatok tőlem, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögöknek és az ő angyalainak készített. Máté 25:41

⁴⁹ Én vagyok az ajtó: ha valaki én rajtam megy be, megtartatik és bejár és kijár majd, és legelőt talál. Ján 10:9

⁵⁰ Zsoltárok 23: 1-2

⁵¹ A tolvaj nem egyébért jó, hanem hogy lopjon és öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy életük legyen, és bővülködjenek. Ján 10:10

⁵² Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következendők, Sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban. Róm 8:38-39

⁵³ Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és követnek engem: És én örök életet adok nekik; és soha örökké el nem vesznek, és senki ki nem ragadja őket az én kezemből. Ján 10:27-28